
Maakuntavaltuusto

Aika 09.12.2025 klo 10:00 -

Paikka Helsingin kaupungin valtuustosali, Aleksanterinkatu 20, Helsinki

Käsitteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
21	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
22	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
23	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
24	Katsaus Uudenmaan liiton toimintaan 2025	7
25	Maakuntahallituksen lausunto vuoden 2024 arviointikertomuksesta	8
26	Uudenmaan maakuntaohjelman ja Uudenmaan liiton strategian hyväksyminen vuosille 2026-2029	11
27	Vuoden 2026 talousarvion ja toimintasuunnitelman sekä vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksyminen	18
28	Uudenmaan liiton luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset	22
29	Seuraavan kokouksen ajankohta	24

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Arajärvi Pentti	Puheenjohtaja
	Holopainen Mari	1. varapuheenjohtaja
	Karhuvaara Arja	2. varapuheenjohtaja
	Aaltonen Tero	Jäsen
	Ahde Hilkka	Jäsen
	Ahmed Mahad	Jäsen
	Aidanjuuri Tanja	Jäsen
	Aittakumpu Birgit	Jäsen
	Alanko-Kahiluoto Outi	Jäsen
	Alaviiri Kaisa	Jäsen
	Alho Arja	Jäsen
	Aura Anssi	Jäsen
	Bibani Gashaw	Jäsen
	Dufva Veli-Pekka	Jäsen
	Engård Benny	Jäsen
	Felipe Sini	Jäsen
	Graeffe Hanna	Jäsen
	Graves Nina	Jäsen
	Grönroos Simo	Jäsen
	Hakala Heli	Jäsen
	Harjuoja Antti	Jäsen
	Hautamäki Jarno	Jäsen
	Havu Isto	Jäsen
	Helin Sari	Jäsen
	Hirvilammi Tuuli	Jäsen
	Huff Shawn	Jäsen
	Hägg Arto	Jäsen
	Hämäläinen Satu	Jäsen
	Hänninen Isa	Jäsen
	Jalovaara Ville	Jäsen
	Junnila Matti	Jäsen
	Juuti Sini	Jäsen
	Juvonen Arja	Jäsen
	Järvenpää Kaarina	Jäsen
	Kajander Petri	Jäsen
	Karhunen Maija	Jäsen
	Kauppila Elina	Jäsen
	Kivekäs Otso	Jäsen
	Kotilainen Teppo	Jäsen
	Kotiranta Matti	Jäsen
	Kousa Tuuli	Jäsen
	Kumpula-Natri Miapetra	Jäsen
	Laine Sami	Jäsen
	Levälampi Kaisa	Jäsen
	Liljequist Kim	Jäsen
	Lindberg Arto	Jäsen
	Lindfors Petteri	Jäsen
	Lindholm Julia	Jäsen
	Malmén Maj-Britt	Jäsen

Miettinen Anja	Jäsen
Modig Silvia	Jäsen
Månsson Björn	Jäsen
Mårtensson Jesse	Jäsen
Nieminen Riku	Jäsen
Nummela Nina	Jäsen
Nuorteva Johanna	Jäsen
Pajula Matias	Jäsen
Partanen Henna	Jäsen
Peltokorpi Terhi	Jäsen
Perokorpi Jenna	Jäsen
Pulkkinen Suvi	Jäsen
Rajajärvi Anu	Jäsen
Rainio Jaakko	Jäsen

ilmoittanut
esteen

Razmyar Nasima	Jäsen
Regmi Krishna	Jäsen
Rintamäki-Ovaska Tiina	Jäsen
Roininen Petri	Jäsen
Rydman Wille	Jäsen
Salmi Petri	Jäsen
Salo Santtu	Jäsen
Saxberg Mirita	Jäsen
Seppälä Peppi	Jäsen
Seppänen Tia	Jäsen
Snellman Victor	Jäsen
Suomalainen Nina	Jäsen
Stenvall Nora	Jäsen
Tallgren Anna	Jäsen
Tamminen Ida	Jäsen
Tawasoli Eva	Jäsen
Therman Mikael	Jäsen
Toivonen Kallepekka	Jäsen
Tulikorpi Laura	Jäsen
Vaherlehto Eemi	Jäsen
Valve Mari	Jäsen
Vierunen Maarit	Jäsen
Värmälä Johanna	Jäsen

Muu

Telén Tuija	Maakuntajohtaja
Venäläinen Eero	Aluekehitysjohtaja
Siivola Mari	Aluesuunnittelujohtaja
Isokangas Liisa	Hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
Myllymäki Mikko	Yhteysjohtaja
Suursalmi Tero	Lakimies

Maakuntavaltuusto

09.12.2025

21

Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Maakuntavaltuusto 09.12.2025

Hallintosäännön 78 §:n mukaan läsnäolevat valtuutetut ja varajäsenet todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Hallintosäännön 71 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään seitsemän päivää ennen maakuntavaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Kokouskutsu toimitetaan tiedoksi varajäsenille sekä Uudenmaan liiton jäsenkuntien kunnanhallituksille sekä tarvittaessa valtuustoryhmien sihteereille. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava Uudenmaan liiton verkkosivuilla.

Tämän kokouksen kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 2.12.2025.

Kuntalain 103 §:n mukaan maakuntavaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään 2/3 valtuutetuista on läsnä.

Päätösesitys

- Maakuntavaltuuston puheenjohtaja avaa kokouksen.
- *Merkitään tiedoksi Järvenpään kaupunginvaltuuston päätös 15.9.2025:*
 - *Kaupunginvaltuusto valitsi Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston jäsen Eemeli Peltosen (SDP) tilalle jäseneksi Jarno Hautamäen (SDP)*
- Todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sekä maakuntahallituksen jäsenet.
- Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntavaltuusto

09.12.2025

22

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Maakuntavaltuusto 09.12.2025

Päätösesitys

Maakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka samalla toimivat ääntenlaskijoina.

Maakuntavaltuusto

09.12.2025

23

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Maakuntavaltuusto 09.12.2025

Päätösesitys

Kokouksen asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei maakuntavaltuusto päättä toisin.

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

§ 169

24.11.2025
09.12.2025

24

Katsaus Uudenmaan liiton toimintaan 2025

Maakuntahallitus 24.11.2025 § 169

Selostus

Maakuntajohtaja esittää ajankohtaiskatsauksen liiton strategisten kärkeiden edistämisestä sekä liiton toiminnan merkittävimmistä tuloksista kuluneelta vuodelta maakuntavaltuuston kokouksessa 9.12.2025.

Toiminnan ajankohtaiskatsaus valmistellaan maakuntavaltuuston kokoukseen.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee Uudenmaan liiton toiminnan ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Pöytäkirjaan kirjattiin, että jatkossa maakuntavaltuuston käsittelyyn menevät ajankohtaiskatsaus-esitykset valmistellaan jo maakuntahallituksen käsittelyn oheismateriaaliksi.

Maakuntavaltuusto 09.12.2025
519/00.01.02.00/2025

Maakuntajohtaja antaa asiasta suullisen selostuksen kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää merkitä Uudenmaan liiton toiminnan ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Maakuntavaltuusto	§ 4	26.05.2025
Maakuntahallitus	§ 94	09.06.2025
Maakuntahallitus	§ 157	27.10.2025
Maakuntavaltuusto		09.12.2025

25

Maakuntahallituksen lausunto vuoden 2024 arviointikertomuksesta

Tarkastuslautakunta 7.5.2025 §133

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Esitys:

Tarkastuslautakunta laatii ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2024 ja antaa sen maakuntavaltuustolle.

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti esityksen mukaan.

Maakuntavaltuusto 26.05.2025 § 4

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Anitta Orpana antaa asiasta suullisen selostuksen kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää

- merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi,
- että arviointikertomus viedään maakuntahallitukselle tiedoksi.

Päätös:

Maakuntavaltuusto päätti esityksen mukaan.

Maakuntahallitus 09.06.2025 § 94

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi.

Selostus

Kuntalain 121 § mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Lausunto valmistellaan maakuntahallituksen kokoukseen 25.8.2025.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Tuija Telén
Asiantuntija Liisa Isokangas

Maakuntahallitus 27.10.2025 § 157

Selostus

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kokonaisarvion mukaan maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuutena hyvin. Tarkastuslautakunta oli ottanut vuoden 2024 arvioinnin kohteeksi sisäisen valvonnan ja annettujen ohjeiden jalkauttamisen ja noudattamisen. Tästä kokonaisuudesta ei noussut huomioita arviointikertomukseen.

Arviointikertomuksen Muut huomiot -osiossa tarkastuslautakunta pohti arvioinnin riippumattomuutta. Valtuustokaudelle 2025-2029 kilpailutettuun tilintarkastuspalveluun ei ole sisällytetty tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävää vaan jatkossa Uudenmaan liiton viranhaltija toimii lautakunnan sihteerinä. Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta esittää näkemyksensä, että riippumattoman arvioinnin varmistamiseksi arviointikertomuksen valmistelussa tulee olla mahdollista käyttää myös ulkopuolista ja riippumatonta asiantuntija-apua. Tarkastuslautakunta suosittelee, että uutta toimintatapaa arvioidaan määrääjain riippumattoman arviointitoiminnan varmistamiseksi. Lisäksi tarkastuslautakunta suosittelee tarkastuslautakunnan valmistelutyön tueksi hankittavan ostopalvelun käyttöä.

Maakuntahallituksen lausunto arviointikertomuksesta

Tilintarkastuspalvelun kilpailutuksessa tarkastuslautakunnan sihteeritehtävä jätettiin pois kokonaisuudesta, koska katsottiin, että se on kustannustehokkaampaa hoitaa virkatyönä. Hankinnan kohteen määrittelyssä kuntalain mukaisen tilintarkastuksen vuosittaiseen kokonaishintaan kuitenkin sisällytettiin vastuunalaisen tilintarkastajan osallistuminen tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Lisäksi osana hankintaa sovittiin tuntihinnasta, jolla tilintarkastusyhteisöltä voidaan ostaa kuntalain mukaiseen tilintarkastukseen sisällyttämiä asiantuntijapalveluita. Tällä varauduttiin nimenomaan siihen, että tilintarkastajan asiantuntemusta voidaan harkinnan mukaan ostaa arviointikertomuksen valmistelun tueksi.

Valtuustokauden 2025-2029 tarkastuslautakunta kokoontui ensimmäiseen kokoukseensa 7.10.2025. Kokouksessaan tarkastuslautakunta käsitteli muun muassa arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioesityksen vuodelle 2026. Esitykseen sisällytettiin varaus asiantuntijapalvelun hankintaan arviointikertomuksen laatimisen tueksi (1 htp). Hankinnasta päätetään erikseen kevään 2026 aikana. Uudenmaan liiton hallintojohtaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä, mutta ei tilivelvollisena voi osallistua

arviointikertomuksen laadintaan. Tarkastuslautakunta päätti myös, että vastuunalainen tilintarkastaja osallistuu kaikkiin lautakunnan kokouksiin.

Asian tausta

Kuntalain 121 § mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Säännöstä sovelletaan myös kuntayhtymissä.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää antaa maakuntavaltuustolle edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Tuija Telén
Asiantuntija Liisa Isokangas

Maakuntavaltuusto 09.12.2025
153/02.01.01.01/2025

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää merkitä tiedoksi maakuntahallituksen lausunnon vuoden 2024 arviointikertomuksesta.

Oheismateriaali

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024

Maakuntahallitus	§ 19	24.02.2025
Maakuntahallitus	§ 135	06.10.2025
Maakuntahallitus	§ 177	24.11.2025
Maakuntavaltuusto		09.12.2025

26

Uudenmaan maakuntaohjelman ja Uudenmaan liiton strategian hyväksyminen vuosille 2026-2029

Maakuntahallitus 24.02.2025 § 19

Tiivistelmä

Uusimaa-ohjelman 2026–2029 työohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuvaa maakuntaohjelman laatimisen prosessin, osallistumisen mahdollisuudet sekä arvioinnin menettelyn. Uusimaa-ohjelma määrittää Uudenmaan kehittämisen tavoitteet ja menestymisen edellytykset vuosille 2026–2029 sekä pitkän aikavälin suuntaviivat. Ohjelman valmistelusta vastaa Uudenmaan liitto, ja se laaditaan yhteistyössä Uudenmaan keskeisten kehittämistoimijoiden kanssa.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hyväksyä nähtävillä Uusimaa-ohjelman 2026–2029 työohjelman ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Selostus

Uusimaa-ohjelman 2026–2029 työohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuvaa maakuntaohjelman laatimisen prosessin, osallistumisen mahdollisuudet sekä arvioinnin menettelyn. Uusimaa-ohjelma määrittää Uudenmaan kehittämisen tavoitteet ja menestymisen edellytykset vuosille 2026–2029 sekä pitkän aikavälin suuntaviivat. Valmistelussa huomioidaan käynnissä olevat ja tuoreet hallinnolliset uudistukset sekä mm. väestönkehityksen muutokset, ilmastonmuutos ja teknologian kehitys, sekä globaalien poliittisten valtasuhteiden muutokset. Ohjelman valmistelua on pohjustettu mm. vieraillemalla kaikissa Uudenmaan kunnissa, nykyisen maakuntaohjelman vertaisarvioinnilla ja laatimalla pitkän aikavälin kehityskulkuja kuvaava skenaariotyö.

Ohjelman valmisteluun voi osallistua työpajoissa, keskustelutilaisuuksissa ja lausuntokierroksilla. Myös Uudenmaan liiton verkkosivuilla on mahdollisuus antaa palautetta ja ideoita. Ohjelman toteuttaminen tapahtuu mm. hankkeiden kautta, ja tärkeimpiä rahoituslähteitä ovat EU:n rahoitusohjelmat. Tavoitteiden toteutumista seurataan määrällisten ja laadullisten indikaattoreiden avulla.

Ohjelmalle tehdään SOVA-lain mukainen vaikutusten arviointi huomioiden ympäristövaikutukset sekä tasa-arvolain mukainen sukupuolivaikutusten arviointi. Ohjelmaa valmistelee Uudenmaan liiton asiantuntijoista koostuva työryhmä. Työtä ohjaa ohjausryhmä, johon kuuluu Uudenmaan liiton ja Uudenmaan ELY-keskuksen johtoa. Valmistelua tehdään vuonna 2025

samanaikaisesti vaihemaakuntakaavan valmistelun kanssa. Tavoitteena on viedä ohjelma maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi joulukuussa 2025.

Uusimaa-ohjelman valmistelua käsiteltiin maakuntahallituksen iltakoulussa 12.2.2025. Iltakoulussa esitelty materiaali on esityslistan oheismateriaalina.

Asian tausta

Maakuntaohjelma tehdään noudattaen lakia alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä työ- ja elinkeinoministeriön ohjeita. Maakuntaohjelmasta tehdään SOVA-lain (laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista, 200/2005) mukainen ympäristöarviointi. Sukupuolivaikutusten arviointi tehdään tasa-arvolain (609/1986) mukaisesti.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää hyväksyä nähtäville Uusimaa-ohjelman 2026–2029 työohjelman ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Rosa Tuomi

Maakuntahallitus 06.10.2025 § 135

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se asettaa Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029:n ja ympäristöselostuksen luonnokset nähtäville ja lausuntoja varten.

Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029 sisältää vision vuoteen 2050 sekä painopisteet ja tavoitteet vuosille 2026–2029 koko maakunnan kehittämiseksi. Maakuntaohjelmaan sisältyy myös tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa ohjaavat älykkään erikoistumisen kärjet. Maakuntaohjelman ympäristövaikutuksia on arvioitu SOVA-lain mukaan laaditussa ympäristöselostuksessa.

Selostus

Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029 sisältää vision vuoteen 2050 sekä painopisteet ja tavoitteet vuosille 2026–2029 koko maakunnan kehittämiseksi. Ohjelmaa on työstetty useissa työpajoissa maakunnan kehittämistoimijoiden kanssa.

Ohjelman visio vuodelle 2050 on ”Ratkaisujen Uusimaa – Euroopan ympäristöviisain, innovatiivisin ja onnellisin maakunta”.

Ohjelman painopisteet ja kärkitavoitteet ovat seuraavat:

- Ympäristöviisas Uusimaa
Kärkitavoite: Euroopan ympäristöviisain alue
Uudenmaan tavoitteena on olla hiilineutraali maakunta vuoteen 2030 mennessä ja sen jälkeen tavoitteena on hiilinegatiivisuus, jolloin hiiltä

sidotaan päästöjä enemmän. Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on pysäytettävä ja luonnon tilaa parannettava. Luonnonvarojen käyttöä kohtuullistetaan ja kiertotaloutta edistetään aktiivisesti. Samalla lisätään maakunnan huoltovarmuutta, ympäristöturvallisuutta sekä sopeutumiskykyä ja varautumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

- Innovatiivinen Uusimaa

Kärkitavoite: Euroopan innovatiivisin alue

Uudenmaan toimijat tuottavat uusista ideoista ja innovaatioista ratkaisuja, menestyvää liiketoimintaa, uutta vientiä sekä uusia työpaikkoja. Innovatiivisella Uudellamaalla TKI-toiminta edistää koko maakunnan uudistumista sekä planeetan rajoihin mahtuvaa kasvua. Uudenmaan kilpailukyky rakentuu uutta luovista yrityksistä, korkeakouluista ja tutkimuslaitoksista sekä kansainvälisesti vetovoimaisista innovaatioekosysteemeistä, jotka houkuttelevat osaajia, yhteistyökumppaneita ja investointeja.

- Onnellisten Uusimaa

Kärkitavoite: Euroopan hyvinvoivin alue

Uusimaa on turvallinen maakunta, jossa asuinalueet eivät ole eriytyneet ja jossa kohtuuhintaista asumista, palveluita, kulttuuria ja lähiluontoa on tarjolla, asukkaiden osallisuus on vahvaa ja sivistys on korkealla tasolla. Julkiset palvelut ja kolmas sektori yhteistyössä tukevat maahanmuuttajien kotoutumista, jotta heidän on helppo päästä osaksi yhteiskuntaa. Nuorten työllistymistä, hyvinvointia ja osallisuutta tuetaan.

Painopisteiden toteuttamista ohjaavat myöhemmin laadittavat tai päivitettävät tiekartat. Ohjelman toteutumista seurataan painopistekohtaisilla mittareilla sekä vuosittaisten toiminnallisten tavoitteiden raportoinnilla (osavuosisikatsaukset).

Tulevan maakuntaohjelman ympäristö- ja sukupuolivaikutuksia on arvioitu erillisessä SOVA-lain mukaisessa ympäristöselostuksessa. Maakuntaohjelmaan kirjattujen painopisteiden vaikutuksia on arvioitu suhteessa ihmisiin, luonnonoloihin ja -varoihin, aluerakenteeseen ja ympäristöön, ilmastonmuutokseen ja sopeutumiseen, talouteen, sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Maakuntaohjelman merkittävimmät myönteiset vaikutukset on arvioitu kohdistuvan ihmisiin, talouteen, sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen.

Asian tausta

Maakuntaohjelman laadinta perustuu lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä työ- ja elinkeinoministeriön ohjeisiin. Maakuntaohjelmasta tehdään SOVA-lain (laki viranomaisien suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista, 200/2005) mukainen ympäristöarviointi. Sukupuolivaikutusten arviointi tehdään tasa-arvolain (609/1986) mukaisesti.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- asettaa Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029:n ja ympäristöselostuksen luonnokset nähtäville ja lausuntoja varten 30 päivän ajaksi,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana Laura Korpinen esitti Anni Laitasalo-Kekkosen kannattamana asian palauttamista valmisteluun. Koska tehtyä vastaesitystä oli kannatettu, puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko vastaesitys hyväksyä yksimielisesti. Vastaus oli ei, joten suoritettiin äänestys.

Äänestys suoritettiin nimenhuutona. Ne, jotka kannattivat pohjaehdotusta äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Korpisen vastaesitystä äänestivät EI. Äänestyksessä JAA -ääniä annettiin 13 (Choudhry, Aalto-Samateh, Elo, Haapaniemi, Kasonen, Kaukola, Kauste, Lackman, Haimala, Limnell, Lohikoski, Modig ja Sigfrids) ja EI -ääniä 2 (Korpinen ja Laitasalo-Kekkonen). Tyhjää äänesti 1 (Kärkkäinen).

Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus on tullut maakuntahallituksen päätökseksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **asettaa Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029:n ja ympäristöselostuksen luonnokset nähtäville ja lausuntoja varten 30 päivän ajaksi,**
- **tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.**

Lisätiedot:

Aluekehitysjohtaja Eero Venäläinen
Erityisasiantuntija Rosa Tuomi

Maakuntahallitus 24.11.2025 § 177

Selostus

Maakuntaohjelma on lakisääteinen asiakirja, joka linjaa maakunnan vision vuoteen 2050 sekä aluekehittämiseen liittyvät painopisteet ja tavoitteet vuosille 2026-2029. Maakuntaohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto.

Uudenmaan uusi maakuntaohjelma on laadittu vuoden 2025 aikana maakuntahallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Valmistelu tehtiin laajassa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa, minkä lisäksi maakuntavaltuustolle ja maakuntahallitukselle pidettiin erilliset evästystyöpajat valmistelun ohjaamiseksi. Valmistelussa hyödynnettiin myös aiemman maakuntaohjelman (Uusimaa-ohjelma 2022-2025) vertaisarvioinnin tuloksia. Valmistelun osana järjestettiin useita erillisiä sidosryhmille suunnattuja työpajoja, ja ohjelman valmistelua ohjasi Uudenmaan liiton ja Uudenmaan ELY-keskuksen johdon yhteinen Uusimaa-ohjausryhmä.

Maakuntaohjelman luonnos oli lausunnoilla 7.10.-5.11.2025. Luonnokseen saatiin 69 lausuntoa, joista 19 oli alueen kunnilta. Lisäksi lausuntoja saatiin muun muassa muilta maakuntaliitoilta, ministeriöltä, yrittäjäjärjestöiltä, korkeakouluilta, yhdistyksiltä. Lausunnot on otettu huomioon maakuntaohjelmassa.

Maakuntaohjelman nimeksi esitetään 'Ratkaisujen Uusimaa'. Se kuvastaa Uudenmaan roolia koko Suomen kasvun ja kilpailukyvyn moottorina. Lisäksi se kertoo uusimaalaisten toimijoiden uteliaasta ja rohkean uudistavasta asenteesta.

Maakuntaohjelman visiona vuoteen 2050 on olla Euroopan ympäristöviisain, innovatiivisin ja onnellisin maakunta. Nämä vision kolme elementtiä ovat ohjelman painopisteet, joille on laadittu kärkitavoitteet sekä niissä onnistumista mittaavat mittarit valtuustokaudelle. Uusi maakuntaohjelma on selkeä jatkumo aiemmalle ohjelmalle. Maakuntaohjelma sisältää aiemman erillisen Älykkään erikoistumisen strategian pohjalta päivitetty TKI-toiminnan kärjet.

Maakuntaohjelma toimii myös Uudenmaan liiton strategiana. Kullekin kolmesta painopisteestä laaditaan tavoitteiden jalkauttamiseksi ja toteuttamiseksi valtuustokauden mittaiset tiekartat yhteisesti Uudenmaan toimijoille, ja lisäksi Uudenmaan liiton omaa toimintaa ohjaavat linjaukset. Maakuntaohjelma konkretisoituu näiden tiekarttojen ja linjausten kautta vuosittaisiksi seurattaviksi tavoitteiksi Uudenmaan liiton talousarvioon.

Maakuntaohjelman liitteenä on yhteenveto ympäristöselostuksesta.

Hallintosäännön 2 § mukaan ”Uudenmaan liiton johtaminen perustuu Uudenmaan liiton strategiaan, toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä muihin maakuntavaltuuston päätöksiin”. Nykyinen, vuosille 2019-2029 laadittu strategia, hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 10.12.2019. Tuolloin määritellyn strategiaprosessin mukaan strategian päivitystarpeita tarkastellaan valtuustokausittain uuden maakuntavaltuuston ensimmäisenä toimintavuonna.

Maakuntaohjelma toimii jatkossa myös Uudenmaan liiton strategiana. Kullekin kolmesta painopisteestä laaditaan tavoitteiden jalkauttamiseksi ja toteuttamiseksi valtuustokauden mittaiset tiekartat yhteisesti Uudenmaan toimijoille, ja lisäksi Uudenmaan liiton omaa toimintaa ohjaavat linjaukset. Maakuntaohjelma konkretisoituu näiden tiekarttojen ja linjausten kautta vuosittaisiksi seurattaviksi tavoitteiksi Uudenmaan liiton talousarvioon.

Asian tausta

Maakuntaohjelma tehdään noudattaen lakia alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä työ- ja elinkeinoministeriön ohjeita. Maakuntaohjelmasta tehdään SOVA-lain (laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista, 200/2005) mukainen ympäristöarviointi. Sukupuolivaikutusten arviointi tehdään tasa-arvolain (609/1986) mukaisesti.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto

- hyväksyy Uudenmaan maakuntaohjelma 2026-2029:n ja sen ympäristöselostuksen,
- päättää, että valtuustokaudella 2025-2029 Uudenmaan maakuntaohjelma toimii myös Uudenmaan liiton strategiana,
- päättää, että 10.12.2019 hyväksytyn Uudenmaan liiton sisäisen strategian voimassaolo päättyy.

Käsittely:

Käsittelyn aikana maakuntajohtaja muutti pohjaesitystään niin, että maakuntaohjelmasta poistetaan sen liite 1. Keskustelua jatkettiin muutetun pohjaesityksen mukaisena.

Tiina Elo esitti Silvia Modigin kannattamana, että

- s. 17 toisen kappaleen toiseksi viimeiseksi lauseeksi lisätään virke:
Jatketaan työtä kulttuuriperinnön vaalimiseksi kartoittamalla uusia maakunnallisia kohteita rakennuskannassa.
- s. 32 kohtaan Ympäristöviisas Uusimaa lisätään uusi mittari metsäisten ja puustoisten alueiden osuudesta.

Tiina Elon muutosesitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja esitti Ulla Kaukolan kannattamana, että maakuntaohjelman nimi muutetaan kuulumaan ”Ratkaisujen Uusimaa – Suomen suunnannäyttävä, Euroopan edelläkävijä”. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Laura Korpinen esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Pöytäkirjaan merkittiin Laura Korpisen eriävä mielipide: *Uudenmaan kärkitavoitteena ei voi olla ilmastonmuutoksen hillinnän toimet, joilla tosiasiallisesti kuritetaan ihmisten elämää ja vaikeutetaan yritysten toimintaedellytyksiä. Kärkitavoitteina tulisi olla keinot, joilla parhaiten turvataan elinkeinoelämän edellytykset ja ihmisten arjen sujuminen, ei näiden hankaloittaminen. Aukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseen tähtäävältä kärkitavoitteelta viedään pohja, jos ilmastotoimilla tehdään käytännössä päinvastaista.*

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto

- hyväksyy Uudenmaan maakuntaohjelma 2026-2029:n ja sen ympäristöselostuksen yllä käsittelyosassa esitetyillä muutoksilla (maakuntavaltuuston käsittelyyn tuodaan muutoksilla päivitetty asiakirja),
- päättää, että valtuustokaudella 2025-2029 Uudenmaan maakuntaohjelma toimii myös Uudenmaan liiton strategiana,
- päättää, että 10.12.2019 hyväksytyn Uudenmaan liiton sisäisen strategian voimassaolo päättyy.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Rosa Tuomi

Maakuntavaltuusto 09.12.2025
455/07.00.00/2024

Maakuntajohtaja antaa asiasta suullisen selostuksen kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää

- hyväksyä Uudenmaan maakuntaohjelma 2026-2029:n ja sen ympäristöselostuksen,
- päättää, että valtuustokaudella 2025-2029 Uudenmaan maakuntaohjelma toimii myös Uudenmaan liiton strategiana,
- päättää, että 10.12.2019 hyväksytyn Uudenmaan liiton sisäisen strategian voimassaolo päättyy.

Oheismateriaali

Ratkaisujen Uusimaa – Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029

Ympäristöselostus_2026-2029_maakuntavaltuusto 9.12.2025

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

§ 181

24.11.2025
09.12.2025

27

Vuoden 2026 talousarvion ja toimintasuunnitelman sekä vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksyminen

Maakuntahallitus 24.11.2025 § 181

Selostus

Uudenmaan liiton taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien vuoden 2026 maksusuudet pysyvät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Kuntien jäsenmaksusuuksien kokonaiskertymää pudotettiin vuodelle 2021 väliaikaisesti COVID-19-pandemian johdosta 5% (-403 495 euroa) vuoden 2020 tasosta. Maksusuuskertymä on pidetty vuosina 2021–2025 tällä alennetulla tasolla.

Talousarvio 2026 on laadittu tasapainoisena. Taloussuunnitelmakauden aikana jatketaan liiton vuosille 2024–2028 käynnissä olevaa talouden tasapainotusohjelmaa. Tasapainotusohjelmassa kehitetään kokonaisuutena liiton talouden ja toiminnan strategialähtöisyyttä ja vahvistetaan toiminnan kustannustehokkuutta. Tasapainotusohjelman tavoitteena on pitää kuntien maksusuudet nykyisellä tasolla koko taloussuunnitelmakauden. Uudenmaan liiton talouden sopeutustarve muodostuu siitä, että työehtosopimuksista seuraa kasvua henkilöstökuluihin ja inflaatio nostaa ostopalvelujen sopimushintoja. Sopeutus toteutetaan tarkastelemalla Uudenmaan liiton menoja. Tarkemmat kohdennukset määritellään vuosittain käyttösuunnitelmassa.

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa Uudenmaan liiton varsinaisen toiminnan toimintamenot ovat 8 046 405 euroa. Toimintamenoja on vähennetty 401 095 euroa (5,0 %) edellisvuoteen verrattuna, muun muassa henkilöstökuluista (noin 127 000 €) ja palveluiden ostoista (noin 238 000 €).

Toimintatulot ovat yhteensä 8 046 405 euroa, mikä on 138 095 euroa vähemmän kuin vuonna 2025. Jäsenkuntien maksusuudet ovat talousarvioesityksessä 2026 yhteensä 7 666 405 euroa. Maksusuudet laskutetaan kuutena tasasuuruisuena eränä.

Liitossa hallinnoitavien projektien kokonaiskustannukset ovat 1,97 miljoonaa euroa ja niiden kokonaisrahoitus muodostuu vuonna 2026 liiton omarahoitusosuudesta tai muusta kuntarahoituksesta (5,4 %), valtion myöntämästä rahoituksesta (25 %) ja EU-rahoituksesta (69,6 %).

Talousarvioehdotuksen loppusummaksi muodostuu varsinaisen toiminnan ja projektien yhteissummaksi 10 017 682 euroa. Talousarvio on tasapainoinen.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset vuositavoitteet on muodostettu poikkihallinnollisesti. Ne on asetettu pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan maakuntaohjelman painopisteille.

Vuoden 2026 talousarvio ja toimintasuunnitelma on valmisteltu johtoryhmän johdolla ja se on käsitelty liiton yhteistyötoimikunnassa 18.11.2025.

Maakuntahallitus vastaa talousarvion ja toimintasuunnitelman toteutumisesta. Uudenmaan liiton hallintosäännön mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan maakuntahallitukselle sen päättämällä tavalla.

Talousarvion pohjalta laaditaan käyttösuunnitelma, joka tarkentaa määrärahojen kohdennukset vuonna 2026. Käyttösuunnitelman hyväksyy maakuntajohtaja.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto hyväksyy talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026–2028
- että talouden toteuma raportoidaan maakuntahallitukselle jokaisessa kokouksessa ja toiminnan toteutuminen puolivuositain, 30.6. ja tilinpäätöksen yhteydessä
- hyväksyä jäsenkuntaosuuksien laskutuksen liiton toimintaan talousarvion mukaisesti tasasuuruusina erinä kuusi kertaa vuodessa
- oikeuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjaan teknisluonteisia korjauksia
- todeta, että vuoden 2026 käyttösuunnitelma tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi tammikuussa 2026.

Esittelijä:

Maakuntajohtaja Tuija Telén

Käsittely:

Käsittelyn aikana maakuntajohtaja teki seuraavan **muutetun** pohjaesityksen:

Maakuntahallitus päättää

- esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto hyväksyy **alla kerrotuilla muutoksilla** talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026–2028,
- että talouden toteuma raportoidaan maakuntahallitukselle jokaisessa kokouksessa ja toiminnan toteutuminen puolivuositain, 30.6. ja tilinpäätöksen yhteydessä,
- hyväksyä jäsenkuntaosuuksien laskutuksen liiton toimintaan talousarvion mukaisesti tasasuuruusina erinä kuusi kertaa vuodessa,
- oikeuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjaan teknisluonteisia korjauksia,
- **todeta, että liiton talouden tasapainotusohjelmaa jatketaan vuonna 2026. Tarkemmat määrärahakohdennukset päätetään käyttösuunnitelmassa ja tavoitteena on tasapainoinen tulos (tilikauden tulos 0 euroa),**
- todeta, että vuoden 2026 käyttösuunnitelma tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi tammikuussa 2026.

Talousarvioasiakirjaan tehdään ennen valtuuston käsittelyä seuraavat muutokset:

- **Varsinaisen toiminnan toimintatuottoihin tehdään kuntien maksuosuuksiin -5 % muutos, yhteensä -383 320 euroa (Tämän jälkeen kuntien osuudet ovat yhteensä 7 283 085 euroa). Muutos tehdään kaikkiin tarvittaviin asiakirjan kohtiin.**

- Vuosikate muuttuu samalla summalla ja talousarviossa tilikauden tulokseksi muodostuu -383 320 euroa.
- Kohtaan 1.5.2 (s.14) "...Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoittena on, että tulosryhmässä Varsinainen toiminta tilikauden alijäämä on enintään -383 320 euroa..."
- Otsikon 2.2 alla luetellut Muut vuositavoitteet poistetaan kokonaisuudessaan asiakirjasta.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto hyväksyy alla kerrotuilla muutoksilla talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026–2028,
- että talouden toteuma raportoidaan maakuntahallitukselle jokaisessa kokouksessa ja toiminnan toteutuminen puolivuositain, 30.6. ja tilinpäätöksen yhteydessä,
- hyväksyä jäsenkuntaosuuksien laskutuksen liiton toimintaan talousarvion mukaisesti tasasuuruusina erinä kuusi kertaa vuodessa,
- oikeuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjaan teknisluonteisia korjauksia,
- todeta, että liiton talouden tasapainotusohjelmaa jatketaan vuonna 2026. Tarkemmat määrärahakohdennukset päätetään käyttösuunnitelmassa ja tavoitteena on tasapainoinen tulos (tilikauden tulos 0 euroa),
- todeta, että vuoden 2026 käyttösuunnitelma tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi tammikuussa 2026.

Talousarvioasiakirjaan tehdään ennen valtuuston käsittelyä seuraavat muutokset:

- Varsinaisen toiminnan toimintatuottoihin tehdään kuntien maksuosuuksiin -5 % muutos, yhteensä -383 320 euroa (Tämän jälkeen kuntien osuudet ovat yhteensä 7 283 085 euroa). Muutos tehdään kaikkiin tarvittaviin asiakirjan kohtiin.
- Vuosikate muuttuu samalla summalla ja talousarviossa tilikauden tulokseksi muodostuu -383 320 euroa.
- Kohtaan 1.5.2 (s.14) "...Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoittena on, että tulosryhmässä Varsinainen toiminta tilikauden alijäämä on enintään -383 320 euroa..."
- Otsikon 2.2 alla luetellut Muut vuositavoitteet poistetaan kokonaisuudessaan asiakirjasta.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Liisa Isokangas
Asiantuntija Jukka Hynninen

Maakuntavaltuusto 09.12.2025
440/02.01.00/2025

Maakuntajohtaja antaa asiasta suullisen selostuksen kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää hyväksyä Uudenmaan liiton talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026–2028.

Oheismateriaali

Uudenmaan liiton talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2026

Tarkastuslautakunta
Maakuntavaltuusto

§ 152

27.11.2025
09.12.2025

28

Uudenmaan liiton luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 27.11.2025 § 152

Selostus

Kuntalain 84 §:n nojalla tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus. Kuntaliiton asiaa koskevan ohjeen mukaan maakunnan liitoissa ilmoitusvelvollisia ovat maakuntavaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, maakuntahallituksen varsinaiset ja varajäsenet, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, sekä maakuntahallituksen esittelijä, joka Uudenmaan liitossa on maakuntajohtaja. Ilmoitusvelvollisuus koskee niitä tietoja, joilla voi olla objektiivisesti arvioiden merkitystä virka- ja luottamustehtävän hoitamisessa.

Kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle. Tarkastuslautakunnalla on valvontavelvollisuutensa nojalla mahdollisuus kehottaa ilmoitusvelvollisia tekemään tai täydentämään ilmoituksia.

Uudenmaan liiton hallintosäännön § 58 mukaan liiton toimisto huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta liiton verkkosivuilla ja toimii sidonnaisuusrekisterin henkilötietolainsäädännön mukaisena rekisterinpitäjänä tarkastuslautakunnan alaisuudessa. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset maakuntavaltuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

Uudenmaan liiton luottamushenkilöt vaihtuivat syksyllä 2026 uuden valtuustokauden alkaessa. Ilmoitusvelvollisille luottamushenkilöille on lähetetty pyynnöt tehdä sidonnaisuusilmoitus ja liiton toimisto on seurannut sidonnaisuusilmoitusten jättämistä. Se on omalta osaltaan muistuttanut ilmoitusvelvollista ilmoituksen jättämistä koskevasta velvollisuudesta, mutta tästä huolimatta muutaman ilmoitusvelvollisen ilmoitus puuttuu.

Uudenmaan liitolle annetut sidonnaisuusilmoitukset löytyvät [sidonnaisuusrekisteristä Uudenmaan liiton www-sivujen yhteydestä](#).

Päätösesitys:

Tarkastuslautakunta toteaa sidonnaisuusilmoitusten tilanteen, tarvittaessa antaa kehotuksen ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseksi, sekä päättää esittää maakuntavaltuustolle sidonnaisuusilmoitusten merkitsemistä tiedoksi.

Päätös:**Tarkastuslautakunta päätti**

- todeta, että yhtä henkilöä lukuunottamatta kaikki ilmoitusvelvolliset ovat tehneet sidonnaisuusilmoituksen,
- lähettää kehotuksen henkilölle, jonka ilmoitus on vielä kesken,
- esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Maakuntavaltuusto 09.12.2025
458/00.03.00.00/2025

Selostus

28.11.2025 mennessä kaikki ilmoitusvelvolliset ovat jättäneet sidonnaisuusilmoituksen. Sidonnaisuusrekisteri on luettavissa Uudenmaan liiton verkkosivuilla <https://aimoa.fi/reports/involvement?organization=28>.

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää merkitä tiedoksi sidonnaisuusilmoitukset.

Maakuntavaltuusto

09.12.2025

29

Seuraavan kokouksen ajankohta
Maakuntavaltuusto 09.12.2025

Maakuntavaltuuston seuraavat kokoukset pidetään

- 9.6.2026 klo 10.00
- 8.12.2026 klo 10.00

Päätösesitys

Merkitään tiedoksi.